«Türkmenistanyň Mejlisi hakynda» Türkmenistanyň Kanuny 2007-nji ýylyň 21-nji maýynda kabul edilen № 119-III Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren diýip hasap edilen.

TÜRKMENISTANYŇ KANUNY

Türkmenistanyň Mejlisi hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 1995 ý., № 1, 1-nji madda)

(Türkmenistanyň 26.03.1998 ý. № 283-I we 15.06.2000 ý. № 32-II Kanunlary esasynda girizilen üýtgetmeler we goşmaçalar bilen)

Şu Kanun Türkmenistanyň Konstitusiýasyna laýyklykda Türkmenistanyň Mejlisiniň, onuň organlarynyň we saýlanylýan wezipeli adamlaryň ygtyýarlaryny hemem işini kesgitleýär.

I BAP. UMUMY DÜZGÜNLER

- **1-nji madda.** Mejlis (parlament) Türkmenistanyň hemişelik hereket edýän kanun çykaryjy organydyr. Onuň işi Konstitusiýa hem şu Kanuna laýyklykda amala aşyrylýar.
- **2-nji madda.** Mejlis ählumumy, deň we göni saýlaw hukugy esasynda gizlin ses bilen saýlanylýan 50 sany deputatdan ybaratdyr. Mejlisiň deputatlarynyň ygtyýarlyklarynyň möhleti 5 ýyldyr.

Mejlisiň deputatlarynyň saýlawlary Konstitusiýa we «Türkmenistanyň Mejlisiniň deputatlarynyň saýlawlary hakyndaky» Kanuna laýyklykda geçirilýär.

Mejlisiň deputatlarynyň hukuk düzgüni degişli Kanun esasynda kesgitlenilýär.

Mejlis Konstitusiýanyň 64-nji maddasynda göz öňünde tutulan halatlarda möhletinden öň ýatyrylyp bilner.

3-nji madda. Mejlisiň işi meseleleri erkin ara alyp maslahatlaşmaga we olary

kollektiwleýin çözmäge, onuň döredýän organlarynyň we saýlaýan wezipeli adamlarynyň Mejlisiň öňünde jogapkärçiligine, hasabatlylygyna, aýanlygyna, jemgyýetçiligiň pikiriniň hemişe hasaba alynmagyna esaslanýar.

II bap. MEJLISIŇ WE ONUŇ ORGANRYNYŇ IŞINIŇ GURALYŞY

4-nji madda. Mejlisiň işi maslahat görnüşinde geçirilýän sessiýalar formasynda, şeýle hem Mejlisiň Prezidiumynyň, Mejlisiň komitetleriniň we komissiýalarynyň maslahatlary görnüşinde amala aşyrylýar.

5-nji madda. Mejlis her ýyl nobatdaky sessiýalaryna, ýagny ýazky we güýzki sessiýalaryna ýygnanyşýar.

Ýazky sessiýa 15-nji ýanwardan 15-nji iýun aralygyndaky möhletde, güýzki sessiýa 15-nji sentýabrdan 31-nji dekabr aralygynda geçirilýär. Eger sessiýanyň işiniň başlanan güni dynç alyş ýa-da baýramçylyk gününe gabat gelse, onda şol dynç alyş ýa-da baýramçylyk gününiň yzyndan gelýän birinji iş gününi sessiýanyň işiniň başlanan güni hasaplamaly.

Nobatdan daşary sessiýalar Prezident, Mejlisiň Prezidiumy tarapyndan ýa-da Mejlisiň deputatlarynyň azyndan üçden bir böleginiň teklibi boýunça çagyrylýar.

Mejlisiň maslahatyna oňa deputatlaryň bellenilen sanynyň azyndan üçden iki bölegi gatnaşýan bolsa, onda ol doly ygtyýarlydyr.

6-njy madda. Mejlisiň birinji sessiýasy öňki çagyrylyşyň Mejlisiniň Prezidiumy tarapyndan Mejlisiň deputatlarynyň azyndan üçden iki bölegi saýlanandan soň iki hepdeden gijä galman çagyrylýar.

Mejlisiň Başlygy saýlanýança sessiýany Saýlawlary we referendumlary geçirmek baradaky merkezi komissiýanyň başlygy açýar hem alyp barýar.

7-nji madda. Mejlis öz ygtyýarlyklaryny täze çagyrylyşyň Mejlisiniň birinji sessiýasy işläp başlaýança saklap galýar.

Täze saýlanylan Mejlis deputatlaryň ygtyýarlary ykrar edilýänçä diňe sessiýany açmak, Mandat we ses sanaýjy komissiýalary saýlamak baradaky meseleler boýunça kararlary kabul edip biler.

Mejlis Mandat komissiýasynyň teklipnamasy boýunça Mejlisiň deputatlarynyň ygtyýarlaryny ykrar etmek hakynda, saýlawlar hakyndaky kanunçylygyň bozulan halatynda bolsa, aýry-aýry deputatlary saýlamak boýunça geçirilen saýlawlary hakyky däl diýip ykrar etmek hakynda karar kabul edýär.

8-nji madda. Mejlisiň maslahatyna Mejlisiň Reglamenti tarapyndan bellenilen tertipde döwlet organlarynyň, jemgyýetçilik birleşikleriniň, ylmy edaralaryň,

köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri, şeýle hem beýleki adamlar gatnaşyp bilerler.

Prezident döwletiň baştutany, Türkmenistanyň iň ýokary wezipeli adamy hökmünde Mejlisiň ähli maslahatlaryna gatnaşmaga haklydyr.

Ministler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary Mejlisiň ähli maslahatlaryna gatnaşyp bilerler.

9-njy madda. Mejlisde kanun çykarmak başlangyjyna bolan hukuk Türkmenistanyň Prezidentine, Mejlisiň deputatlaryna, Ministrler kabinetine, Ýokary suduna degişlidir.

Mejlis konstitusion kanunlary, kanunlary, kararlary we beýleki namalary kabul edýär. Olar Mejlisiň maslahatlarynda açyk ýa-da atma-at ýa-da gizlin ses bermek arkaly kabul edilýär.

Konstitusion kanunlar Mejlisiň deputatlarynyň bellenilen sanynyň sesleriniň aglabasy, ýagny azyndan üçden iki bölegi bilen kabul edilýär.

Kanunlar, kararlar we beýleki aktlar Mejlisiň deputatlarynyň bellenilen sanynyň sesleriniň ýönekeý köplügi bilen kabul edilýär.

Ses bermegiň tertibi we düzgüni Mejlisiň Reglamenti tarapyndan bellenilýär.

Mejlis tarapyndan kabul edilen aktlaryň Türkmenistanyň ähli territoriýasynda hökmany güýji bardyr.

10-njy madda. Kanunlary ulanmak üçin hökmany şert kanunlary, beýleki aktlary çap etmekdir.

Mejlisiň kanunlaryny hem beýleki aktlaryny çap etmegiň we güýje girizmegiň tertibi ýörite kanun bilen kesgitlenilýär.

11-nji madda. Mejlis açyk ses bermek arkaly, deputatlaryň bellenen sanyndan sesleriň ýönekeý köplügi bilen öz düzüminden Mejlisiň Başlygyny saýlaýar, ol bolsa Mejlisiň öňünde hasabat berijidir.

Mejlisiň Başlygy Mejlisiň deputatlarynyň bellenen sanynyň sesleriniň azyndan üçden iki böleginiň köplügi bilen kabul eden karary boýunça wezipesinden boşadylyp bilner.

Mejlisiň Başlygyny wezipesinden boşatmak hakyndaky meselä deputatlaryň azyndan üçden bir böleginiň talap etmegi boýunça Mejlis tarapyndan seredilýär.

Mejlisiň Başlygynyň ygtyýarlarynyň möhletinden öň bes edilmegi onuň kesellemegi ýa-da öz üstüne ýüklenilen borçlaryny ýerine ýetirmäge mümkinçilik bermeýän beýleki ýagdaý zerarly Başlygyň öz haýyşy esasynda amala aşyrylyp bilner. Mejlisiň Başlygynyň ygtyýarlaryny möhletinden öň bes etmek hakyndaky karar deputatlaryň bellenilen sanynyň ýönekeý köplüginiň açyk ses bermegi bilen Mejlis tarapyndan kabul edilýär.

Öňki çagyrylyş Mejlisiň Başlygy öz ygtyýarlaryny täze çagyrylyş Mejlisiň birinji

sessiýasy açylýança saklap galýar.

12-nji madda. Mejlisiň Başlygynyň orunbasary deputatlaryň arasyndan açyk ses bermek arkaly deputatlaryň bellenen sanyndan sesleriň ýönekeý köplügi, bilen Mejlisiň ygtyýarlyk möhletine saýlanylýar.

Mejlisiň Başlygynyň orunbasary Başlyk tarapyndan öz üstüne ýüklenilen wezipeleri ýerine ýetirýär, Başlygyň ýok wagtynda ýa-da onuň öz ygtyýarlaryny berjaý etmäge mümkinçiliginiň bolmadyk ýagdaýynda onuň wezipesini alyp barýar.

Mejlisiň Başlygynyň orunbasarynyň ygtyýarlary onuň öz haýyşy boýunça, şeýle hem oňa öz borçlaryny ýerine ýetirmäge mümkinçilik bermeýän ýagdaýlar sebäpli Mejlis tarapyndan möhletinden öň bes edilip bilner. Mejlisiň Başlygynyň orunbasarynyň ygtyýarlaryny bes etmek hakyndaky karar deputatlaryň bellenilen sanyndan sesleriniň ýönekeý köplüginiň açyk ses bermegi bilen Mejlis tarapyndan kabul edilýär.

- **13-nji madda.** Mejlisiň Başlygyny, Başlygynyň orunbasaryny saýlamak ýa-da wezipesinden boşatmak hakynda teklipleri girizmegiň tertibi Mejlisiň Reglamentinde bellenilýär.
- **14-nji madda.** Mejlisiň Prezidiumy Mejlisiň işini guraýar, Konstitusiýa we kanunlar tarapyndan onuň ygtyýaryna degişli edilen meselelere garaýar.

Mejlisiň Prezidiumynyň düzümine: Mejlisiň Başlygy, Mejlisiň Başlygynyň orunbasary, Mejlisiň komitetleriniň we komissiýalarynyň başlyklary girýär.

Kadalar bilen baglanyşykly meseleleri çözmek üçin döredilýän komissiýalaryň we wagtlaýyn komissiýalaryň başlyklary Prezidiumyň düzümine girmeýärler.

Mejlisiň Prezidiumyna Mejlisiň Başlygy ýolbaşçylyk edýär.

Mejlisiň Prezidiumy öz ygtyýarlaryny täze çagyrylyş Mejlisiň birinji sessiýasy işe başlaýança saklap galýar.

15-nji madda. Deslap seredilmäge degişli kanun taslamalaryny we meselelerini işläp taýýarlamak üçin Mejlis deputatlaryň hataryndan komitetleri we komissiýalary düzýär.

Komitetler hemişelik esasda düzülýär. Kadalar bilen baglanyşykly we funksional wezipeleri çözmek üçin komissiýalar hemişelik, şeýle hem wagtlaýyn esasda döredilip bilner.

Komitetleriň we komissiýalaryň ähli agzalary deň hukuklardan peýdalanýarlar.

Komitetleri we komissiýalary döretmegiň we ýatyrmagyň şolaryň başlyklaryny, olaryň orunbasarlaryny hem-de agzalaryny saýlamagyň we boşatmagyň tertibi şu Kanun we Mejlisiň Reglamenti tarapyndan bellenilýär.

16-njy madda. Mejlisiň we onuň organlarynyň işiniň tertibi Mejlisiň Reglamenti tarapyndan kesgitlenilýär.

17-nji madda. Mejlisiň, onuň organlarynyň, wezipeli adamlarynyň we deputatlarynyň işine guramaçylyk, tehniki taýdan we beýleki üpjünçilik Mejlisiň degişli gulluklary tarapyndan amala aşyrylýar.

III BAP. MEJLISIŇ, MEJLISIŇ PREZIDIUMYNYŇ WE MEJLISIŇ BAŞLYGYNYŇ YGTYÝARLARY

18-nji madda. Mejlisiň garamagyna şular degişlidir:

- 1) Kanunlary kabul etmek, üýtgetmek, düşündirmek hem olaryň berjaý edilişine gözegçilik etmek;
- 2) Kanunlaryň berjaý edilişine gözegçilik etmek ýörite Düzgünnama esasynda Ministrler kabinetiniň üsti bilen amala aşyrylýar. Mejlis bilen Ministrler kabinetiniň arasynda ýüze çykýan näsazlyklar Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan çözülýär;
- 3) Mejlisiň Başlygyny, Mejlisiň Başlygynyň orunbasaryny saýlamak, olary wezipesinden boşatmak;
- 4) Mejlisiň komitetlerini we komissiýalaryny döretmek, üýtgedip guramak we ýatyrmak, olaryň düzümini tassyklamak, komitetleriň we komissiýalaryň başlyklaryny we orunbasarlaryny saýlamak hemem olary wezipesinden boşatmak;
  - 5) Prezidente aýry-aýry meseleler boýunça kanunlary çykarmak hukugyny bermek;
  - 6) Prezident tarapyndan kabul edilen kanunlary tassyklamak;
  - 7) Ministrler kabinetiniň iş maksatnamasyny makullamak;
- 8) Türkmenistanyň Prezidentiniň teklibi boýunça Ýokary suduň Başlygy, Baş prokuror, Içeri işler ministri, Ýustisiýa ministri wezipelerine bellemek we olary wezipesinden boşatmak baradaky meselelere garamak;
  - 9) kanun taslamalaryny işlemegiň ýyllyk we perspektiw planlaryny tassyklamak;
- 10) Prezidentiň teklibi boýunça Türkmenistanyň Döwlet býujetine we onuň ýerine ýetirilişi hakyndaky hasabata seretmek hem ony tassyklamak;
  - 11) Mejlisiň çykdajylarynyň her ýyllyk smetasyny tassyklamak;
  - 12) döwlet sylaglaryny döretmek;
- 13) Prezidenti döwlet sylaglary bilen sylaglamak, oňa hormatly atlary, harby atlary tapawutlandyryş atlaryny dakmak;
- 14) döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlarynyň normatiw aktlarynyň Konstitusiýa laýyk gelýändigini-gelmeýändigini kesgitlemek;

- 15) Halk maslahatynyň alyp barmagyna degişli döwletara soýuzlar we başga döreýişler hakyndaky şertnamalardan başgasyny, ýagny halkara konwensiýalaryny we döwletara şertnamalaryny hem ylalaşyklaryny tassyklamak we denonsirlemek;
- 16) Konstitusiýa we kanunlar tarapyndan Mejlisiň ygtyýaryna degişli edilen beýleki meseleleri çözmek.

Mejlisiň şu maddanyň 9-njy we 11-nji punktlarynda göz öňünde tutulan öz ygtyýarlaryny Mejlisiň Prezidiumyna bermäge haky bardyr.

19-njv madda. Mejlisiň Prezidiumynyň alyp barmagyna sular degislidir:

- 1) Mejlisiň sessiýalaryny geçirmäge taýýarlyk görmek, olaryň gün tertibine degişli bolan teklipleri işläp taýýarlamak, nobatdan daşary sessiýalary çagyrmak;
- 2) komitetleriň we komissiýalaryň düzümleri baradaky teklipleri Mejlisiň seretmegi üçin girizmek;
- 3) komitetleri we komissiýalary, deputatlary guramaçylyk, hukuk, ylmy, maddytehniki taýdan üpjün etmek;
- 4) kanunlaryň taslamalaryny işläp taýýarlamak üçin zerur bolan halatlarda, taýýarlaýjy komissiýalary we işçi toparlaryny döretmek;
- 5) Mejlisiň komitetleriniň we komissiýalarynyň öz alyp barýan işleri baradaky habarlaryny diňlemek;
  - 6) Mejlisiň degişli gulluklarynyň gurluşyny we ştatlaryny tassyk etmek;
- 7) Mejlisiň kabul eden kanunlaryny we beýleki namalaryny çap etmek, "Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlaryny" neşir etmegi guramak;
- 8) Kanunçylyk aktlary arkaly Mejlisiň Prezidiumynyň ygtyýaryna degişli edilen beýleki meseleleri çözmek.

Mejlisiň Prezidiumy kararlary kabul edýär.

20-nji madda. Mejlisiň Başlygy:

- 1) Mejlisiň Prezidiumynyň işine ýolbaşçylyk edýär;
- 2) Mejlisiň maslahatlarynda, Mejlisiň Prezidiumynyň maslahatlarynda başlyklyk edýär;
  - 3) Mejlisiň komitetleriniň komissiýalarynyň işini utgaşdyrýar;
  - 4) Mejlisiň kararlarynyň ýerine ýetirilişine gözegçilik edilmegini guraýar;
- 5) Konstitusiýanyň 61-nji maddasynda göz öňünde tutulan ýagdaýlarda Prezidentiň wezipesini wagtlaýyn ýerine ýetirýär;

- 6) Prezidentiň tabşyrmagy boýunça Konstitusiýanyň 57-nji maddanynyň 2-nji, 9-njy, 11-nji punktlarynda göz öňünde tutulan onuň käbir ygtyýarlaryny amala aşyrýar;
- 7) Halk maslahaty, Prezident, beýleki döwlet organlary we jemgyýetçilik birleşikleri bilen Mejlisiň özara gatnaşygyny amala aşyrýar;
- 8) başga döwletleriň parlamentleri bilen bolýan gatnaşyklarda Mejlise wekilçilik edýär we parlamentara aragatnaşyklary amala aşymak baradaky işi guraýar;
- 9) Mejlis tarapyndan kabul edilip, Prezidente gol çekmäge berilýän kanunlaryň asyl nusgadygyny öz goly bilen tassyklaýar, Mejlisiň, onuň Prezidiumynyň kararlaryna gol çekýär;
  - 10) Mejlisiň degişli gulluklarynyň işgärlerini wezipä belleýär we boşadýar;
- 11) Konstitusiýa, kanunlar we Mejlisiň başga aktlary bilen Mejlisiň Başlygynyň garamagyna degişli edilen beýleki meseleleri çözýär.

Mejlisiň Başlygy öz ygtyýarlarynyň çäklerinde buýruklary çykarýar.

IV BAP. MEJLISIŇ KOMITETLERI WE KOMISSIÝALARY

- 21-nji madda. Komitetleriň esasy wezipeleri su asakdakylardan ybaratdyr:
- 1) Mejlisiň kanun taslamalarynyň we beýleki aktlarynyň üstünde işlemek;
- 2) Mejlisiň garamagyna degişli edilen meselelere deslapdan seretmek we taýýarlamak;
- 3) Mejlis tarapyndan kabul edilen kanunlary we beýleki aktlary durmuşa geçirmäge ýardam bermek we olaryň berjaý edilişine gözegçilik etmek.
- **22-nji madda.** Komitetler täze çagyrylyş Mejlisiň birinji sessiýasynda onuň ygtyýarlylyk möhletine barabar möhlet bilen düzülýär.

Zerur bolan halatynda täze komitetler döredilip, ozalky döredilenler ýatyrylyp we üýtgedilip guralyp bilner.

23-nji madda. Komitetleriň başlyklary, olaryň orunbasarlary we agzalary Mejlis tarapyndan saýlanylýar. Komitetleriň agzalary saýlanan mahalynda komitetiň tutuş düzümi boýunça ses bermeklik geçirilýär, zerur bolan halatynda bolsa, her bir kandidatura boýunça aýratyn ses bermeklik geçirilýär.

Mejlisiň Başlygy we Başlygyň orunbasary komitetleriň düzümine saýlanyp bilinmez.

24-nji madda. Komitetleriň başlyklarynyň, komitetleriň başlyklarynyň orunbasarlarynyň ygtyýarlary olaryň haýyşlary boýunça, şeýle hem olaryň öz borçlaryny

ýerine ýetirmegine mümkinçilikleriniň bolmadyk ýagdaýlary bilen baglanyşyklylykda Mejlis tarapyndan möhletinden öň ýatyrylyp bilner.

25-nji madda. Mejlisiň komitetleri işini öz planlaryna, Mejlisiň, Mejlisiň Prezidiumynyň, Mejlisiň Başlygynyň, Mejlisiň Başlygynyň orunbasarynyň tabşyryklaryna we rekomendasiýalaryna laýyklykda guraýarlar.

Mejlisiň kanunlarynyň we beýleki aktlarynyň taslamalaryny işläp düzmek kanun taslamalaryny işlemegiň planyna laýyklykda; Prezident, Ministrler kabineti tarapyndan girizilen kanunlaryň taslamasy esasynda, şeýle hem Mejlisiň Prezidiumynyň, Mejlisiň Başlygynyň, Mejlisiň Başlygynyň orunbasarynyň tabşyrmagy boýunça komitetler tarapyndan amala aşyrylýar.

26-njy madda. Mejlisiň kanunlary we beýleki kararlary, kada hökmünde, komitetlerde deslapky ara alyp maslahatlaşmakdan soň kabul edilýär.

Kanun taslamalarynyň we beýleki kararlarynyň komitetlerde deslapky garalmagynyň we ara alnyp maslahatlaşylmagynyň jemleri, olar barasynda aýdylan teklipler we bellikler Mejlise, Mejlisiň Prezidiumyna komitetleriň çykaran netijeleri görnüşinde berilýär.

Mejlisiň kanunlaryny we beýleki kararlaryny taýýarlamagyň we kabul etmegiň tertibi, bu işe komitetleriň gatnaşmagynyň tertibi şu Kanun we Mejlisiň Reglamenti tarapyndan kesgitlenýär.

- **27-nji madda.** Komitetleriň Mejlisiň gün tertibi boýunça teklipleri girizmäge, öz garamagyna degişli bolan meseleler boýunça dokladlar we goşmaça dokladlar bilen çykyş etmäge hukugy bardyr.
- **28-nji madda.** Kanun taslamalarynyň işlenilmegi mynasybetli, döwlet we jemgyýetçilik-syýasy ähmiýetli meseleler barada resmi düşündiriş bermegini sorap, döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlarynyň ýolbaşçylaryna ýüz tutmaga Mejlisiň komitetleriniň haky bardyr.
  - 29-njy madda. Mejlis öz işiniň islendik ugry boýunça komissiýalary döredip biler.

Komissiýalar deputatlaryň hataryndan komissiýalaryň başlyklaryndan we agzalaryndan ybarat düzümde, açyk ses bermek arkaly saýlanýar.

Komissiýalaryň wezipesi we iş tertibi şolar döredilende Mejlis tarapyndan kesgitlenýär.

Komissiýa işiň jemi boýunça doklad ýa-da çykaran netijesini Mejlise ýazyp berýär. Komissiýanyň doklady, çykaran netijesi boýunça Mejlis karar kabul edýär.

- **30-njy madda.** Komitetler we komissiýalar deputat däl alymlary, spesialistleri, beýleki işgärleri öz işine çekip bilerler.
- **31-nji madda.** Mejlisiň komitetiniň ýa-da komissiýasynyň maslahatyna eger-de olaryň düzümine girýän deputatlaryň ýarysyndan köpüsi gatnaşýan bolsa, onda olar maslahaty getirmek üçin doly ygtyýarlydyr.

Komitetiň we komissiýanyň kararlary agzalaryň ymymy sanyndan sesleriň ýönekeý köplügi bilen kabul edilýär.

32-nji madda. Komitetleriň we komissiýalaryň maslahatlary aýanlykda alypbarylýar.

Zerur bolan halatynda komitetler we komissiýalar ýapyk maslahat geçirmek, barasynda karar kabul edip bilerler.

33-nji madda. Komitetiň, komissiýanyň başlygy komitetiň, komissiýanyň işine ýolbaşçylyk edýär, olaryň maslahatlarynda başlyklyk edýär.

Başlyk:

komitetiň we komissiýanyň maslahatlaryny çagyrýar we maslahatlary geçirmek üçin zerur bolan materiallary taýýarlamagy guraýar;

komitetiň we komissiýanyň agzalaryna tabşyryklar berýär, olara komitetiň, komissiýanyň işi bilen baglanyşykly bolan materiallary we dokumentleri iberýär;

taýýarlaýyş komissiýalarynyň we işçi toparlarynda komitetiň komissiýanyň agzalarynyň işini guraýar;

döwlet organlarynyň, kooperatiw we jemgyýetçilik guramalarynyň wekilleriniň, spesialistleriň we alymlaryň komitetiň, komissiýanyň maslahatlaryna gatnaşmagy hakyndaky meseleleri çözýär;

komitetiň we komissiýanyň gelen netijelerine we maslahatlaryň protokollaryna gol çekýär;

Mejlisiň beýleki komitetleri we komissiýalary bilen, döwlet organlary we guramalary bilen, jemgyýetçilik birleşikleri bilen bolan gatnaşyklarynda komitetlere, komissiýalara wekilçilik edýär;

kabul edilen kararlary ýerine ýetirmek üçin işi guraýar, komitetiň, komissiýanyň agzalaryny komitetiň, komissiýanyň kararlarynyň ýerine ýetirilişi hakynda habarly edýär;

komitetde, komissiýada garalan meseleler hakynda, şeýle hem komitetiň, komissiýanyň rekomendasiýalaryny durmuşa geçirmek üçin görlen çäreler barada Mejlisiň Prezidiumyna habar berýär.

V BAP. JEMLEÝJI DÜZGÜNLER

34-nji madda. Mejlisiň çykdajylary Döwlet býujeti tassyklananda göz öňünde tutulýar.

35-nji madda. Mejlis we onuň organlary öz işi barada jemgyýetçilige habar berýär.

Mejlisiň, onuň organlarynyň, taýýarlyk görüji komissiýalarynyň we işçi toparlarynyň maslahatlaryna köpçülikleýin habar beris serisdeleriniň wekilleri çagyrylyp bilner.

Türkmenistanyň

Saparmyrat

Prezidenti

Türkmenbaşy

Aşgabat ş.

1995-nji ýylyň 16-njy marty

№ 33-I

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\Türkmenistanyň Mejlisi hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\http-foundation\File\File.php on line 36

#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\http-foundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')

#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\httpfoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\
BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\
BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true,
'attachment')

#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Controllers\
ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\
Admini...')

#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('35904')

#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\ src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)

ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()

#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()

#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))

#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\
Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))

#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))

```
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\
Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}
(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\
SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Reguest))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure\}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\livewire\livewire\
```

```
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline\Pipeline\Fipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
```

#54 {main}